بسم الله الرحمن الرحیم

فقه اسلامی

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ○ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ○ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ○ يَفْقَهُوا قَوْلِي ○
(قرآن کریم)
"ای زما پروردگاره ! زما سینه راپراخه کړه ! او زما امر (درسالت) راته آسان کړه ! او زما له ژبی څخه غوټه پرانیزه ! چې (خلک) زما په خبرو (ښه) وپوهیږي."

من یرد الله به خیر ا یفقهه في الدین.
(حدیث شریف)
"کسی که خداوند به وی ارادۀ خیر فرماید او را در امور دین دانشمند می سازد"

شمارۀ دوصدو سی هفتم | شعبان 1438 | جون 2017

مسائل فقهی

استعمال مسواک و کریم دندان در رمضان :

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

حکم استعمال مسواک برای روزه دار , خصوصا استفاده از کریم دندان چیست ؟

جواب : مسواک قبل از زوال مستحب است چنانکه همیشه مستحب است لیکن بعد از زوال در حکم آن فقهاء با هم اختلاف نظر دارند . بعضی استعمال آنرا بعد از زوال مکروه میدانند و دلیل شان همان حدیث شریف است که بوی دهن روزه دار نزد خداوند بهتر است از بوی مسک .

بعضی از صحابه روایت کرده اند که رسول الله صلی الله علیه وسلم را دیدیم که مسواک میکردند و روزه داشتند , مسواک در روزه مستحب است در تمام اوقات دراول روز و آخر آن مثلیکه مستحب است قبل از روزه و بعد از روزه و مسواک سنت است و رسول الله صلی الله علیه وسلم به کردن مسواک وصیت نموده است و می فرماید : (السواک مطهرةللفم مرضاة للرب * مسواک پاک کننده برای دهن و موجب خشنودی خداوند است) . اما کریم دندان باید در استعمال آن دقت شود که مقداری از آن به شکم داخل نشود واگر داخل شکم شد نزد اکثر علما روزه را باطل می سازد و بهتر است که مسلمانان استعمال کریم دندان را بعد از افطار بگذارند لیکن اگر استعمال نمودند و احتیاط لازم را در استعمال آن نمودند و برای استعمال آن عذر باشد و مقدار آن داخل شکم شد از آن عفو است نزد خداوند سبحانه و تعالی چنانچه در آیه 5 سوره الاحزاب آمده که : خداوند شما را در خطأ محاسبه نمیکند و اگر قصد نمودید (یعنی قصدا کریم دندان را خوردید) محاسبه میشود و رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید که در فراموشی و خطأ امت من محاسبه نمی شود.

مقدار و اندازه مسافه که در آن مسافر حق دارد روزه نگیرد

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

مسافر به نص قرآن کریم می تواند روزه نگیرد و آیه 184 سوره بقره به همین معنی است که : روز هائی معین شمرده شده (روزه دارید ماه رمضان را) و هر که از شما مریض شد یا در حالت سفر , بشمار آن ایام از روز های دیگر (غیر رمضان) روزه بگیرد , و بر کسانیکه توان روزه ندارد ادای فدیه لازم است , یعنی طعام روزانه , یک مسکین در مقابل هر روز

روزه , و کسیکه از روی نیکی و خیر در مقدار فدیه بیفزاید به وی بهتر است , و اینکه روزه بگیرید بخیر شما است اگر شما بدانید .

در اندازه و مقدار مسافه فقهاء با هم اختلاف دارند . اعتقاد دارم که در 80 کیلومتر همه متفق اند . در مسافه ایکه به سبب آن نماز قصر می شود در آن مسافه نگرفتن روزه , مباح است در نزد اکثر مذاهب مسافه 84 کیلومتر تخمین شده است و این مقدار و اندازه ها همه تقریبی و یا تخمینی است و از رسول صلی الله علیه وسلم و از صحابه در مقدار مسافه به متر و کیلومتر روایت نشده است , پس مقدار و اندازه 84 کیلومتر کافی است.

بعضی علما اصلا مسافه را شرط نمی دانند و هر سفر در نزد ایشان در معنی زبان و لغت سفر است که در آن قصر نماز جواز دارد و برای مسافر به نص حدیث و قرآن جواز است که روزه نگیرد .

مسافریکه روزه برایش مشقت و مشکل است گرفتن روزه برای وی مکروه است بلکه ممکن است برایش حرام باشد بقول رسول الله صلی الله علیه وسلم که در حق مردی گفت . مردیکه روزه داشت و ازشدت زحمت و مشقت روزه در گرمی بالایش سایه بان بسته بودند و رسول الله از حال وی پرسید , جواب دادن که روزه دارد و فرمود : (لیس من البر الصیام فی السفر * روزه گرفتن در سفراز نیکویی نیست) روایت نموده بخاری. این حکم برای کسی است که روزه گرفتن برایش مشکل باشد لیکن برای کسیکه روزه برایش مشکل نباشد اختیار داردکه روزه میگیرد و یا نمی گیرد .

در جواب به سؤالی که آیا روزه بگیرد بهتر است یا نه ؟ اختلاف نظر موجود است که نظریات فقهاء را امام و خلیفه مسلمین عمر بن عبدالعزیز این طور خلاصه میکند : **آسانترین آن بهترترین آن است .**

ابو داود از حمزه بن عامر الاسلمی روایت میکند که از رسول الله صلی الله علیه وسلم راجع به گرفتن روزه در سفر پرسید و آنحضرت جواب داد که: هر کدام را که بخواهی , یعنی اختیار آنرا داری که بگیری و یا نه و آنرا اختیار کن که برایت آسانتر باشد) .

حکم پچکاری و استعمال دواء در گوش و سرمه در چشم

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

آیا مریض می تواند در ماه رمضان پچکاری و از مقعد مواد را داخل شکم کند و اگر گوشش درد کند از قطره چکان استفاده کند ؟ و آیا زن می تواند در روز رمضان چشمان خود را سرمه کند ؟

جواب : پچکاری دو نوع است:

اول: بقسم دواء و برا ی معالجه چه در رگ و چه هم در زیر پوست و یا در عضلات, در این موارد هیچ نوع اختلاف موجود نیست زیرا به معده نمی رسد و مغذی هم نیست پس روزه را باطل نمی سازد و جای هیچ حرف و مناقشه در این مورد نیست.

دوم : نوع از پچکاری است که مانند غذا بجسم میرسد مانند گلوکوز با غذا یکجا میشود که در این نوع پچکاری علما معاصر با هم اختلاف نظر دارند و علمای گذشته در باب این نوع علاج و این نوع ادویه معلومات نداشتند و از رسول الله صلی الله علیه وسلم و نه از صحابه در این مورد چیزی نقل شده است و این یک موضوع جدید و معاصر است.

بعضی باین نظراند که چون مستقیما داخل خون میشود وبا غذا مخلوط می شود لذا باعث و سبب شکستن روزه میگردد و بعضی دیگر باین نظر اند که روزه باطل نمیشود اگر چه با خون نیز مخلوط شود زیرا آنچه سبب باطل شدن روزه میشود آن است که داخل معده شود که در نتیجه آن انسان احساس گرسنگی و تشنگی نکند زیرا معنی روزه در آن است که انسان احساس گرسنگی و تشنگی کند و روزه معنی آن حرمان شهوت بطن و شهوت جنسی و فرج

است که این گروه از علما می گویند که این نوع پچکاری نیز روزه را باطل نمی سازد .

با اینکه من (القرضاوی) نظریه دوم را حمایت میکنم (یعنی روزه باطل نمیشود) لیکن با این هم لازم نمی دانم که در روز رمضان این نوع پچکاری استعمال شود و بهتر است بعد از افطار استعمال شود واگر شخصی مریض باشد و ضرورت به این نوع پچکاری داشته باشد پس در حالت مریضی خداوند روزه نگرفتن را اجازه داده است . انسان بعد از گرفتن این نوع پچکاری احساس به قوت و انرژی کرده در حالیکه هدف از روزه گرفتن احساس گرسنگی و تشنگی است و پولداران در روز رمضان این نوع پچکاری را اگراجازه کامل باشد میکنند تا احساس گرسنگی و تشنگی نکنند پس بهتر است بعد از افطار استعمال شود .

در مورد استعمال دواء در چشم و گوش و سرمه و استعمال دواء در معقد و اماله کردن قبل از افطار

تمام مواد فوق الذکر داخل شکم میشود لیکن داخل شکم از راه و طریق غیر طبیعی می شود وانسان بعد از استعمال آنها احساس رفع گرسنگی و تشنگی را نکرده و خود را قوی احساس نمیکند . در حکم این مواد علمای گذشته و معاصر با هم اختلاف نظردارند که به دو دسته تقسیم می شوند :
شدید یا متشدد و آسان و سهل گیر . بعضی نظر دارند که روزه به استعمال آنها باطل میشود و بعضی بدلیل اینکه از راه طبیعی داخل معده نمی شود روزه را باطل نمی سازد .
من (القرضاوی) در مواد فوق الذکر مانند : (قطره چشم , گوش و سرمه و گذاشتن مرهم در مقعد برای کسیکه مرض بواسیر دارد و همچنان اماله) نظر دارم که سبب باطل شدن و یا شکننده روزه نمی گردد و به همین حکم یعنی عدم باطل شدن روزه فتوا میدهم و به همین حکم شیخ الاسلام امام ابن تیمیه نیز حکم داده بود و امام ابن تیمیه اختلاف علما را در مورد فوق آورده و نتیجه گیری نموده می نویسد که: ظاهر است که روزه باطل نمیشود به سبب آنها .

حکم گرفتن روزه از طرف شخصی که وفات نموده است

امام حسنین محمد مخلوف جواب میدهد :
در المغنی آمده که : شخصی از رسول الله صلی الله علیه وسلم سؤال نمود که مادرم وفات نموده و از روزه قرضدار است, آیا از طرف مادرم روزه بگیرم ؟ آنحضرت جواب داد : بلی.
از حضرت عبدالله بن عباس روایت شده که: شخصی نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمد و گفت : یا رسول الله مادرم وفات نموده و از روزه قرضدار است , آیا قرضداری اش را بگیرم ؟ آنحضرت جواب داد: « اگر مادرت قرضدار می بود آیا قرضداری اش را نمی دادی ؟ » سؤال کننده گفت : بلی . آنحضرت فرمود : « پس قرضداری خداوند حق تر است که اداء شود * روایت نموده بخاری و مسلم »
امام ابو حنیفه و امام شافعی در مذهب جدید خود و امام ثوری می گویند که ولی میت از طرف شخص مرده نه روزه نذر و نه غیر آنرا بگیرد بلکه در عوض هر روز, روزه یک مسکین را طعام بدهد .

حکم شخص سالخورده و مریض در ماه رمضان :

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

آیا شخص سالخورده در رمضان روزه نگیرد و اگر نگیرد بر او چه واجب می شود ؟

جواب: مرد و زن سالخورده که روزه ایشانرا زحمت میدهد و برای شان مشقت است اجازه است که روزه

نگیرند و همچنان مریضیکه شفای شان نا ممکن باشد . مریضیکه داکتران تشخیص کنند که مرض اش مزمن است اجازه دارد که روزه نگیرد و همه ایشان (سالخورده و مریض) در مقابل نگرفتن هر روز , روزه فدیه بدهند که فدیه عبارت از طعام دادن یک مسکین در هر روز است و این آسانی را خداوند آورده است و در سوره بقره آیه 185 خداوند می فرماید : خداوند برای شما آسانی را می خواهد نه سختی را و در سوره حج آیه 78 خداوند می فرماید که : در دین برای شما حرج نیست.

حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما می فرماید : برای پیر سالخورده اجازه است که روزه نگیرد و در مقابل هر روز یک فقیر را نان بدهد و بالایش قضائی نیست * الدارقطنی و الحاکم . و به همین معنی امام بخاری می گوید : (که در حق شیخ کبیر , پیر سالخورده , و امثال ایشان این آیه نازل شده است : (... و برکسانیکه توان روزه ندارند ادای فدیه لازم است , یعنی طعام روزانه , یک مسکین در مقابل هر روز روزه , و کسیکه از روی نیکی و خیر در مقدار فدیه بیفزاید به وی بهتر است و اینکه روزه بگیرید بخیر شما است اگر شما بدانید. * بقره: 184).

مرد و زن سالخورده و مریضیکه امید صحت مندی اش نباشد همه این ها روزه نگیرند و در مقابل هر روز یک مسکین را طعام بدهند.

خانم حامله دار و روزه ماه رمضان

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

در این موضوع باید واضح باشد که اگر زن حامله دار نسبت به طفلی که در شکم خود دارد ترس دارد که از بین نرود روزه نگیرد ؟

بلی ! روزه نگیرد بلکه اگر متأکد بود و همچنان اگر داکتر مسلمان و یا داکتربا اطمینان و متخصص گفت که حیات طفل در خطر است در نتیجه روزه گرفتن , مادر باید روزه نگیرد و بالایش واجب است که روزه را بخورد تا اینکه طفل از بین نرود وخداوند می فرماید که: اولاد خود را نکشید * اسراء: 31.

طفل یک موجود زنده و قابل احترام است و حضرت ابن عباس می گوید که آیه شریفه که برای کسانیکه روزه بالاتراز طاقت شان است شامل خانم شکم دار و زنیکه شیر میدهد نیز می باشد .

اگر زن شکم دار و زنانیکه شیر میدهد از صحت خود ترس دارد روزه نگیرد و فقط قضائی آن را بگیرد و در این حالت فدیه نیست.

استاد عبدالعلی نور احراری

رکعات نماز تراویح : در مورد رکعات نماز تراویح به حدیثی برنخوردم که امام بخاری آورده باشد , دز شرح شیخ الاسلام که شرحی است بر صحیح البخاری گفته شده که در کتاب موطأ از یزید بن رومان روایت شده که در زمان عمر رضی الله عنه مردم بیست و سه رکعت به شمول سه رکعت وتر نماز می گزاردند و ظاهر آنست که تقدیر رکعات قیام رمضان در زمان عمر رضی الله عنه بی توقیف و سماع از آن حضرت رسالت به عمل نیامده چنانچه گفته اندکه امثال این چیز ها حکم مرفوع دارند غالبا از ابن عباس یا از طریقی دیگر حدیثی رسیده که عمر رضی الله عنه آن یازده رکعت را به بیست و سه رکعت تغییر داده است به شمول وتر. سائر صحابه سکوت کردند و بدان عمل کردند . گویا اجماع برآن واقع شده است و ما را عمل اصحاب حجت است مانند حدیث مرفوع.

شب قدر :

« هر آینه ما فرود آوردیم قرآن را در شب قدر . و چه مطلع ساخت تو را که چیست شب قدر. شب قدر بهتر است از هزار ماه . فرود می آیند فرشتگان و روح در آن شب به فرمان پروردگار خویش برای سر انجام کردن هر کاری. آن

شب تا وقت طلوع فجر محض سلامتی است * سوره القدر:
ابن عیینه گفته است: آنچه در قرآن ـ ما ادراک ـ آمده است (یعنی به صیغه ماضی) همانا خداوند آن حضرت را از آن مطلع گردانیده است و آنچه ـ ما یدریک ـ آمده است (یعنی به صیغه مضارع) خداوند آن حضرت را از آن مطلع نگردانیده است. (صحیح البخاری, کتاب فضیلت شب قدر).

شب قدر یعنی شبی صاحب عظمت است که قرآن مجید در این شب نازل شده است یعنی آغاز نزول قرآن در این شب است یا اینکه قرآن از لوح محفوظ کاملا به آسمان دنیا در همین شب آمده است و جبرئیل علیه السلام آن را در مدت بیست و سه سال اندک اندک به پیامبر صلی الله علیه وسلم رسانیده است.

حدیث: 2014 ـ روایت است از ابو سلمه, از ابو هریره رضی الله عنه که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است:
« کسی که در ماه رمضان از روی ایمان و طلب ثواب روزه بگیرد گناهان گذشته اش بخشیده می شود و کسی که شب قدر را از روی ایمان و طلب ثواب به نماز قیام کند گناهان گذشته اش بخشیده می شود * » * متابعت کرده است سفیان راوی حدیث, سلیمان بن کثیر از زهری.

جستجوی شب قدر در هفت شب آخر رمضان:

حدیث: 2015 ـ روایت است از مالک از نافع که ابن عمر رضی الله عنهما گفته است: شب قدر برای مردانی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه وسلم در هفت شب آخر رمضان در حال خواب نموده شد. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: { چنین می پندارم که خوابهای شما در هفت شب آخر توافق می کند. پس کسی که جویای شب قدر است آن را در هفت شب آخر جستجو کند.}.

جستجوی شب قدر در شبهای طاق ده اخیر رمضان:

حدیث: 2018 ـ روایت است از ابو سلمه که ابو سعید خدری رضی الله عنه گفته است: رسول الله صلی الله علیه وسلم در ماه رمضان درهمان دهه وسط ماه به اعتکاف می نشست و چون شب بیستم می گذشت و بیست و یکم فرا می رسید به خانه خویش برمی گشت وهرکس که با وی اعتکاف کرده بود نیز به خانه خود بر می گشت. همانان آن حضرت در همان ماه که اعتکاف کرده بود و در همان شب که قرار بود به خانه خود باز گردد, ایستاد و برای مردم خطبه خواند و آنچه خدا خواسته بود به ایشان گفت و سپس فرمود:
{ من همین دهه وسط را اعتکاف می کردم و سپس بر من ظاهر گشت که این دهه آخر را اعتکاف کنم پس کسی که با من اعتکاف کرده است, باید در اعتکاف خود ثابت بماند. همانا این شب (قدر) بر من نموده شد, سپس فراموش گردانیده شدم (که کدام شب است) شما آن را در دهه آخر جستجو کنید و در شبهای طاق جستجو کنید. و به تحقیق من خودم را (در خواب) دیدم که در آب وگل سجده می کنم}.
(ابو سعید می گوید): آن شب در آسمان ابر پدید آمد و باران آمد و شب بیست و یکم بود که قطرات باران در مسجد در سجده گاه پیامبر صلی الله علیه وسلم فرو ریخت و چشمان من رسول الله صلی الله علیه وسلم را دید, و من به سوی وی می نگریستم, آنگاه که از نماز صبح بازگشت, رخسار وی با آب و گل آلوده بود.
حدیث: 2021 ـ روایت است از عکرمه که ابن عباس رضی الله عنهما گفته است: همانا پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده:
(شب قدر را در دهه اخیر رمضان جستجو کنید, آنگاه که نه شب باقی بماند, آنگاه که هفت شب باقی

بماند , آنگاه که پنج شب باقی بماند) یعنی در شبهای بیست و یکم, وبیست و سوم و بیست و پنجم.
حدیث: 2022 ـ روایت است از ابی مجلز و عکرمه که ابن عباس رضی الله عنهما گفته است: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود : { آن در دهه آخر است, آن در نه شبی است که می گذرد یا در هفت شبی است که باقی می ماند .} یعنی شب قدر.
عبدالوهاب گفته است: ابوب از خالد از عکرمه, از ابن عباس روایت کرده که آن حضرت فرمود : « در بیست و چهارم جستجو کنید ».

برداشتن شناخت قدر به سبب نزاع مردم :

حدیث: 2023 ـ روایت است از انس که عباده بن صامت رضی الله عنه گفته است: پیامبر صلی الله علیه وسلم بر آمد تا ما را از شب قدر آگاه گرداند , لیکن دو نفر از مسلمانان با هم نزاع کردند. آن حضرت فرمود : { من بر آمده بودم تا شما را از شب قدر خبر دهم, فلان و فلان با یکدیگر نزاع کردند , آن موضوع بر داشته شد و شاید آن برای شما بهتر باشد پس آن را در شبهای نهم وهفتم و پنجم جستجو کنید } یعنی در دهه اخیر ماه رمضان.

اعتکاف :

اعتکاف در لغت به معنی درنگ کردن است و در اصطلاح شرع عبارت از مکث کردن در مسجد به نیت اعتکاف است, پس رکن آن, بودن است در مسجد و شرط آن نیت است. نزد حنفی روزه داشتن هم شرط اعتکاف است, ولی شافعیه روزه را شرط نمی دانند . اعتکاف سنت موکده است و این است که اعتکاف کننده مدت معینی را با در نظر داشت شرایط لازمه آن در مسجد می گذراند . پیامبر صلی الله علیه وسلم تا زمان وفات بدان مواظبت کرده است, به استثنای یک بار که آن را ترک کرده و در عوض در ماه شعبان به اعتکاف نشست.
اعتکاف کننده باید از مسجد بیرون نرود بجز در مواردی چون نماز جمعه (اگر در آن مسجد نماز جمعه گزارده نشود) و یا برای رفع قضای حاجت . به نظر امام شافعی اعتکاف فقط در مساجد جامع که نماز جمعه خوانده می شود روا است و بیرون رفتن از مسجد برای نماز جمعه موردی پیدا نمی کند.
امام بخاری کتاب اعتکاف را چنین آغاز کرده است:
اعتکاف در دهه آخر (رمضان) و اعتکاف در همه مساجد :
نظر به قول خدای تعالی: { و مساس نکنید زنان را در حالی که شما معتکف باشید در مسجد ها . اینها منهیات خدا است . پس نزدیک نشوید به آنها . همچنین بیان می کند خدا آیتهای خود را برای مردمان تا پرهیزگاری کنند * البقره: 187 }.
روایت است از نافع که عبدالله بن عمر رضی الله عنهم گفته است.
حدیث: 2025 ـ رسول الله صلی الله علیه وسلم ده روز آخر رمضان را اعتکاف می کرد.

اعتکاف یکشبه :

حدیث: 2032 ـ روایت است از نافع که ابن عمر رضی الله عنهما گفته است:
عمر رضی الله عنه از پیامبر صلی الله علیه وسلم سؤال و گفت : من در روز گار جاهلیت شرط کرده بودم که شبی را در مسجد الحرام اعتکاف کنم.
آن حضرت فرمود : « به نذر خود وفا کن ».

اعتکاف زنان :

حدیث: 2033 ـ روایت است از عمره که عایشه رضی الله عنها گفته است:
پیامبر صلی الله علیه وسلم در ده آخر رمضان اعتکاف می کرد و من برای وی خیمه می زدم و چون نماز صبح را می گزارد به خیمه داخل می شد . حفصه از عایشه اجازه خواست که برای خود خیمه بزند . عایشه به وی اجازه داد . چون زینب بنت جحش خیمه او را دید وی برای خود خیمه دیگر زد وقتی صبح فرا رسید و پیامبر صلی الله علیه وسلم خیمه ها را دید

فرمود : { اینها برای چیست ؟} به آن حضرت اطلاع داده شد فرمود: {آیا در این عمل ایشان نیکویی می بینید ؟} آن حضرت اعتکاف را در آن ماه ترک کرد و سپس در ماه شوال ده روز اعتکاف کرد .

برآن حضرت معلوم بوده است که مراد از خیمه زدنهای همسران وی اخلاص محض در عبادت نبوده بلکه نسبت رشک وغیرت با عایشه رضی الله عنها بوده است.

دیدار زن با شوهرش که در اعتکاف است:

حدیث: 2038 ـ روایت است از زهری که علی بن حسین رضی الله عنهما گفته است: صفیه همسر آن حضرت گفت: پیامبر صلی الله علیه وسلم در مسجد (در اعتکاف بود) وهمسران وی نزدش بودند . آنگاه که همسران وی برگشتند , آن حضرت به صفیه بین حیی گفت : « شتاب مکن تا آنکه در بازگشت تو را همراهی کنم » . خانه صفیه در دار اسامه بود . پیامبر صلی الله علیه وسلم با وی راهی شد. دو مرد انصاری با وی مواجه شدند نگاهی به سوی پیامبر صلی الله علیه وسلم کردندو گذشتند. پیامبر صلی الله علیه وسلم به آنان گفت:

« بیایید همانا وی صفیه بنت حیی است . » آنها گفتند : سبحان الله, یا رسول الله.

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود : « به تحقیق که شیطان در مجاری انسان نفوذ می کند و من از آن ترسیدم که در نفسهای شما چیزی از وسوسه ایجاد کند».

اعتکاف در دهه وسط رمضان:

حدیث : 2044 ـ از ابو صالح روایت است که ابوهریره رضی الله عنه گفته است

پیامبر صلی الله علیه وسلم درهر رمضان ده روز اعتکاف می کرد و در آن سال که روح وی قبض شد بیست روز اعتکاف کرد .

آیا در ماه شعبان روز های معین برای روزه گرفتن است ؟

ماه شعبان از جمله ماه های است که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نسبت به ماه های دیگر در آن بیشتر روزه میگرفتند. بی بی عائشه رضی الله عنها روایت میکند که رسول اکرم صلی الله هیچ ماه را مکمل بغیر از ماه رمضان روزه نگرفتند به خلاف بعض مردم که یک ماه را کاملا روزه می گیرند . عدهٔ مردم ماه رجب ، شعبان ، رمضان و هفت روز شوال بغیر از ایام عید را روزه می گیرند و این روش از پیامبر صلی الله علیه وسلم و صحابه و تابعین روایت نشده است.

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در هرماه بعض روزها را روزه می گرفتند و بعض اوقات روز دو شنبه و پنجشنبه و بعض اوقات سه روز از هر ماه را روزه می داشتند چنانکه أم المؤمنین عائشه رضی الله عنها روایت میکند و همچنان بعض اوقات یک روز را روزه و یک روز را افطار میکردند مثلیکه حضرت داود علیه السلام می نمودند و این روش بنام « روزهٔ داود » یاد می شود و حضرت داود علیه السلام در تمام عمر یک روز را روزه و روز دیگر را افطار می کردند .

رسول اکرم صلی الله علیه و سلم در ماه شعبان زیادتر روزه میگرفتند و علت روزه گرفتن شان آماده شدن برای ماه رمضان بود ..

روزه گرفتن در روز های معین و اختصاص دادن روز های معین برای روزه وعبادات از حق شارع (خداوند) است. اختصاص دادن یک روز معین برای روزه وشب معین برای قیام بدون سند شرعی ازحق بشر نیست و فقط از حق شارع میباشد . اختصاص روز ها و شبها و امکان عبادت و شکل عبادات از حق انسان نبوده و فقط از حق شارع میباشد .

{ ترجمه از سایت: القرضاوی / **qaradawi.net**)

طیبات

امام مسلم از ابو هریره رضی الله عنه روایت میکند که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فرمودند : « إن الله طیب لا یقبل إلا طیبا،وإن الله أمر المؤمنین بما أمربه المرسلین فقال تعالی : { یا أیها الرسل کلوامن الطیبات و اعملوا صالحا إنی بما تفعلون علیم} (المؤمنون " 51). و قال الله تعالی: { یا أیها الذین آمنوا کلوا من طیبات ما رزقکم و اشکروا لله إن کنتم إیاه تعبدون}(البقرة: 172). خداوند پاک است و بغیر از پاکی چیزی را نمی پذیرد ، خداوند مؤمنان را به آنچه مرسلین را امر نموده امر میکند و می فرماید : ای پیامبران از آنچه پاک است بخورید و عمل صالح انجام دهید ، من به آنچه انجام میدهند دانا هستم . در سوره بقره خداوند می فرماید: ای مؤمنان ، از روزی حلال و پاکیزه که به شما داده ایم بخورید و شکر خدا را بجا آرید اگر شما خاص خدا را می پرستید .

معنی طیب : طیب در اینجا به معنی : طاهر و نظیف است، خداوند سبحانه وتعالی طاهر و منزه مقدس است و خداوند متصف به تمام کمال و منزه از تمام نواقص میباشد .

خداوند پاک است و بغیر از پاک چیزی را نمی پذیرد . الله سبحانه و تعالی از اعمال بغیر از خوب و پاک را نمی پذیرد ، از گفتار بغیر از خوب و پاک را قبول نمی کند ، از عقائد بغیر از پاک را نمی پذیرد و از روش بغیر از خوب را قبول ندارد .

کلمۀ خبیث را خداوند قبول ندارد و عمل خبیث را نمی پذیرد . آن عمل را خداوند قبول میکند که طیب و پاک و خوب باشد و صدقه را خداوند که از مال حلال و پاک باشد قبول می کند و اگر انسان مال را از طریق حرام بدست آورده باشد و از آن صدقه کند خداوند صدقه اش را قبول نمی کند . بدست آوردن مال حرام و کسب حرام از جملۀ خبائث است و خداوند صدقه را از این مال و سرمایه نمی پذیرد . سرمایه ای که از راه دزدی و رشوت و خیانت به مسلمانان و خاک اسلام جمع شده باشد از جملۀ خبائث است و نزد خداوند قیمت ندارد.

خواهران و برادران عزیز ، ماه مبارک رمضان را خداوند برای پاک سازی مسلمانان از خبائث فرض نموده و هدف از تمام عبادات در اسلام پاکی روح و بدن است بیاید از این ماه مبارک استفاده روحانی نموده نفس های خود را پاک سازیم و بخداوند نزدیک شویم و از اعمال زشت دوری نمائیم.

بدترین عمل غیبت و تخریب و برهم زدن آرامش خانواده ها و جامعه است . متأسفانه این مرض در جامعۀ افغانی ساری میباشد و امید است در ماه مبارک رمضان تمرین نمائیم تا از تمام مریضی های اخلاقی صحت یافته و از اعمال خبیث به اعمال پاک و نیک برسیم.

دعوت

خواهران و برادران گرامی و عزیز ماه مبارک رمضان ماه خیر و برکت است در این ماه نشرات فقه اسلامی را فراموش نفرماید . ادامۀ نشرات فقه اسلامی مربوط به کمک های مادی و معنوی شما میباشد.

سایت فرهنگ و ثقافت اسلامی در خدمت شما است مهربانی نموده سایت را ملاحظه فرماید و از کتابخانه آن استفاده نموده و مجلۀ فقه اسلامی را در اول هر ماه مطالعه نماید و سؤالات خود را ایمل کنید . آدرس سایت: islaminfo.one

آدرس فقه اسلامی
Mogaddedi Fazl Ghani
201 Washington Blvd # 104
Fremont , ca 94539
U.S.A
Tel (510) 979 – 9489
fazlghanimogaddedi@yahoo.com
AAMO-NET.ORG
Islaminfo.one